

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת תצוה – זכור – פורים

בס"ד, עש"ק פרשת תצוה
י' אדר תשפ"ג – שנה י"ד גליון תרנ"ג

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
6:56	6:16	5:02		
6:53	6:17	5:17		
7:02	6:50	5:31		
6:57	6:45	5:25		

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וְאַתָּה תַצְוֶנָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כִּתִּית לְמָאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד (כ"ב)

ולכן כתוב אליך ג"כ בעבודת הכהנים 'ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי' לרמוז שכל עבודת הכהנים הוא ע"י סיוע ועל דעת משה רבינו, כי ע"י נעשה הכול בתכלית הכוונה הרצויה.

וזוהו ג"כ הענין של מחיית עמלק, כי רש"י פירש עה"פ 'כי יד על כס יה מלחמה להו"ה בעמלק' (שמות י"ז) ומהו כס ולא נאמר כסא, ואף השם נחלק לחציו, נשבע הקב"ה שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם. והתיקון הוא ע"י עסק התורה וקיום מצותיה, כי אות א' של כסא מתקנים ע"י מצות א'נכי הו"ה אלהיך שהוא אמונה ועסק התורה, וו"ה משם הו"ה מתקנים ע"י מצוות ומעשים טובים, אות ו' ע"י מצוות עשה, ואות ה' ע"י מצוות לא תעשה, ועי"ז נעשה היחוד קוב"ה ושכנתיה, וכמו שאומרים לפני כל מצוה ומצוה לייחד שם י"ה בור"ה. והנה כל זה הוא ע"י הכוח של משה רבינו, כמ"ש 'והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל', כמבואר לעיל שעסק התורה וקיום המצוות הוא ע"י הכוח וסיוע של משה רבינו שבכל דור ודור.

ובכן כל הנס של פורים היה ע"י משה רבינו, כמו שאיתא בקיצור אלשיך (אסתר ט כב) וז"ל: איתא במדרש (מדרש רבה אסתר ז יג) שאליהו הנביא בא אל משה רבינו וסיפר לו גזירת המן, וביקש ממנו שיתפלל לקב"ה לבטל הגזירה, ומשה אמר לו, האם יש איזה צדיק בעולם שישתתף עמו בתפילה, ואמר לו אליהו, יש צדיק אחד ומרדכי שמו, ואמר משה לאליהו שיאמר למרדכי שיתפלל, ובאותה עת שמרדכי יתפלל גם הוא יתפלל, וע"י תפילת שניהם היתה הגאולה, על כן תיקן מרדכי שבכל שנה בפורים יתנו צדקה ומתנות לאביונים עבור נשמת משה, עכ"ל.

לכן בימי מרדכי נעשה קבלת התורה מחדש, כמו שכתוב (אסתר ט כו) 'קימו וקיבלו' קימו מה שקיבלו כבר, הדר קבלו בימי אחשורוש (שבת פח). שאז היה קבלת התורה מרצון באהבה, ע"י משה רבינו.

רעוא דרעוין תשע"ז לפ"ק

שאומרים לפני כל מצוה, שעושים את המצוה על דעת חכמו"ל, היינו משום שאין אנו יודעים שורש המצוות עד היכן מגעת, וכדי שלא לשנות מהכוונה הרצויה, לזה אומרים שעושים על דעתם וכוונתם, ואז יכולים לתקנם בשלימות. וכן מצינו בפרשת ויקהל ופקודי שכל עשיית המשכן וכליו ובגדי כהונה כתוב כאשר צווה הו"ה את משה.

וזוהו 'ועש כן אהרן וגו' כאשר צוה הו"ה את משה' היינו שזה אמר אהרן לפני הדלקת המנורה 'כאשר צוה הו"ה את משה', ולכן כשעושים כן אז ולא שינה משרש כוונת המצוה והבן.

לפי כל זה יש לפרש המקראי קודש, ואתה תצוה את בני ישראל היינו תצוה לשון צוותא חדא עם בני ישראל, בחינת אהפשמותיה דמשה בכל דרא ודרא. היינו שע"י שיתחברו בני ישראל עם משה רבינו בקיום המצוות, עי"ז המצוות שמקומים בני ישראל יהיו בתכלית השלימות, וזהו הרמז תצוה כי ת"צ בני תמי"ם, ואותיות ו"ה מרמז על רמ"ח מצוות עשה ושם"ה לא תעשה, היינו כדי שיהיה קיום המצוות בתמימות ובשלימות, הוא ע"י שיהיה בחינת שורש נשמת משה רבינו בצוותא חדא עם בני ישראל.

ובכן הוא ג"כ בענין עסק ולמוד התורה צריך להיות ע"י שיתחברו עם שורש נשמת משה רבינו, ועי"ז ישיגו את מאור התורה בשלימות, וזהו ויקחו אליך למשה רבינו, שמן זית זך היינו שמן הכוונה לאור התורה, כי שמן רומז לחכמה, כמאמרם ז"ל (מנחות פח:) כל מקום ששמון זית מצויה חכמה מצויה, ואין חכמה אלא חכמת התורה, כי אורייתא מחכמה נפקא (זה"ק ח"א מו: ח"ב פה.), וכמו שאמרו חז"ל במסכת ברכות (יג.) הריאה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר ויקחו אליך שמן זית זך. וזהו זך על שם כ"ז אותיות התורה שתאיר בהם.

ובכל זה יזכה האדם ע"י שיקיים את התורה ומצוות במסירות נפש, וזהו כתיב למאור כמו שאמרו חז"ל (שבת פג:), אמר ריש לקיש, אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר 'ואת התורה אדם כי ימות באהל' (במדבר י"ד). ועי"ז יזכו להעלות נר תמיד לנר מצוה ותורה אור' (משלי כב.).

צריך להבין למה מייחס הכתוב לקיחת השמן למנורה למשה רבינו ואתה תצוה, וגם מה שאמר ויקחו אליך ולא אמר ויקחו לי. וכן צריך להבין מש"כ אח"כ 'ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי' למה אליך דוקא.

אלא הנראה לומר עפ"י מה שאיתא בתיקוני זהר (דף קיב.) אהפשמותיה דמשה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא. וכן אמרו חז"ל שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתנה למשה מסיני (ויק"ר כב א. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד). וכן אמרו חז"ל (מנחות כט:): אמר רב יהודה אמר רב, בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, פרש"י כגון התגין דספר תורה. אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך, פרש"י מה שכתבת שאתה צריך להוסיף עוד עליהם כתרים. היינו מה הצורך בתגין שהוא רק רמז הרי יכולים לכותבו בפירוש בתורה. אמר לו אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות, אמר לפניו רבש"ע הראהו לי, אמר לו חזור לאחורך, הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו, כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך, אמר להן הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו. וכן אמרו חז"ל במסכת שבת (יגב.) אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, הואיל ומיעמת עצמך תקרא על שמך, שנאמר 'זכרו תורת משה עבד' (מלאכי ג כב).

נמצא מכל האמור, שמשה רבינו הוא שורש כל התורה כולה וקיום המצוות, ולכן מי שרוצה לעסוק בתורה ולקיים מצותיה בשלימות הכוונה הרצויה, צריך לדבק נפשו בשורש נשמת משה רבינו הנמצא בכל דרא ודרא, ולעשותם על דעת משה רבינו. ועפ"י זה פרשתי בפרשת בהעלותך (שנת תש"ע) עה"פ 'ועש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה הו"ה את משה' (במדבר ה ג) ופרש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. וכבר עמדו ע"ז המפרשים מה החידוש בוה, אלא שזה ידוע מהספרים הקדושים (אגרא דכלה פ' נח) על מה

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו ז"ע

**וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךָ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ וְאֵת בְּנָיִי אֹתוֹ מִתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי לִי אֶהְרֹן גֹּדֵב וְאַבְיָהוּא אֶלְעָזָר וְאַיִתְמָר
בְּנֵי אֶהְרֹן (כח א)**

איתא במדרש (שמו"ד לו א) ה"ה"ד (זכרה י ד) 'ממנו פנה ממנו ית"ד וגו' 'ממנו יתד' זה כה"ג שנאמר (ישעיה כב כג) 'ותקעתיו ית"ד במקום נאמן וכו' ע"כ. ולכאורה צריכין להבין, מהיכן רמז דכהן גדול נקרא ית"ד. ולדעתי נראה כס"ד דהנה 'יתד' הוא ר"ת ד'גן ת'ירוש יצהר, שהם מתנות כהונה, ולכן שפיר בתיבת ית"ד נרמז 'כהן' גדול. וזה דוקא 'במקום נאמן' היינו מקום המקדש כי הר המוריה נקרא מקום כנודע, 'נאמן' ששם פשט יצחק אבינו ע"ה את צווארו להישחט על אמונת הקב"ה, ומשום הכא נקראת 'מקום נאמן'. ולכן שפיר נאמר זאתה הקרב אליך את אהרן אחיך היינו 'אליך' אל משה רבינו ע"ה אל הר סיני, וגם 'אהרן' הכהן הוא הר המוריה, והוא 'במקום נאמן' ודו"ק.

'פרי חיים' מרבתינו חיים יעקב מקאמרנא

**וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר בְּפֶרֶךְ בָּהֶם לְמִלְאָ אֶת יָדָם לְקֹדֵשׁ אֹתָם
וְזָר לֹא יֵאכַל בִּי קֹדֵשׁ הֵם (כט לג)**

והענין, כי חכמה כורת ומשבית הקליפות שלא ינקו מזיו שפע קדש, ולכן כהן שהוא ענף חכמה יאכל קדש (עין שער המצות תור"ע), וממשיך זיו הקדושה, ולגבי זיו אור צח עליון, כל מי שאינו כהן נקרא זר לגבי קדשי שמים, כי מי יאמר זכיתי לבי שלא יגרום חלילה באכילתו שיתהנו הטמאים שפע הקדש, אבל עיקר אוהרות הזר שלא יאכל קדש ואכילתו אשמה, הוא אוהרה על הטמאים שלא יתהנו אף שפע הכרחי משפע הקודש סוד אור החכמה. והוא אוהרה לישראל שלא יגרמו חלילה שהשפע הקודש המחיה את הכל, שינקו חלילה הטמאים מזיו הוד הדר חכמת שפעת שכינתו, וכן ישראל שלא זכה לקדש עצמו וליטהר מטומאת תאוות הנחש לקדש עצמו כמותר לו, הוא ונשמתו זר לגבי אכילת קדש, קדש דלעילא. ומחמת שיש דרגא על דרגא, לכן חלקו רבינו הרמב"ם במנין המצות בשתי לאוין קדש ותרומה, והבן מאוד היטב.

'אוצר החיים' מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וְשִׁבְנֵתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵייתִי לָהֶם לְאַלְהִים (כט מה).

רצה לומר תיבת זיבנתי הוא כולו חיים, כי אות ש' עולה חיים, כמו שמחלק רבינו מרן האלקי האר"י זלה"ה (ע"ח שער לט ד"ו), שאות ש' מתחלק לשלשה ווי"ן ושלשה יודי"ן, וכ' למטה, הרי ס"ח עולה חיים. ואות כ' איתא בספר יצירה (פ"ד מ"ה) המליך אות כ' בחיים. ואות ג' חמשים שערי בינה, ששם עיקר החותם חיים, כמבואר בפרע"ח (שער יום הכפרים ובשער הושענא רבה) ע"ש. ונשאר אות תי"ו במילוי הוא ג"כ חיים, כנודע מוחז"ל (שבת נה.) שתקק אות תי"ו במצחם להצילם ממות לחיים. נמצא זיבנתי הוא חיים. 'בתוך בני ישראל' שיהיה חיים ארוכים לקמנים ולגדולים. זבני ישראל הוא כנגד בנים. זיבנתי להם לאלהים הוא כנגד מזוני ריחא, כנודע שמשורש הגבורות משם אלהים, בא גודל עשירות של מזונא ריחא. אמן לכל ישראל.

'בן בית' מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו ז"ע

היטב.

**וְכֹא נִגְדַת אֲגַג' (מספר ז) שהוא נגד 'הצבה
עמודיה שבעה' (משלי ט א), אלא שאצלו
נתפרדו כמעט 'וימלך וימת' (בראשית לו, לב-
לט), ועליו ניבא בלעם (במדבר כד ו) 'זול מים'
של תורה 'מדליו' של צדיק, מדליו מים
התחתונים בוכים (בראשית רבה ה, ד), כמעט
(ישעיה לח ד) 'דלו עיני למרום', והוא תורה
שבכתב נקרא 'מים', ושבעל פה דולה
ומשקה מתורת רבו נקרא 'דליו', 'זרעו
במים רבים' כי זרע בית ישראל אחידין בהאי
שביל בשביל ישראל, והם יונקים ואחידין
בתורה, וכשיהיה מלחמה באנג או זירם
מאנג מלכו ותנשא מלכותו' מלך ומלכות
תורה שבכתב ושבעל פה, ואין מלך בלא עם
(ר"ה ע).**

ושאלו טעה בזה, כי סבר שישראל ניתקנו,
כי שאל בחר ד' מלך ישראל היה
בו כח להכניע אותו מכל וכל מה שיש
בקליפה זאת, הנקראת 'אל אחר' (מספר
'עמלק') נגד אחדות התורה ואחדות ישראל.
ובא מספר 'עמלק אגג המן' כמספר 'מים
רבים', כמעט 'מים רבים' לא יוכלו לכבות
את [ה]אבה' (שה"ש ח ז) כמספר אחר,
ונאמר (תהלים צג ד) 'מקולות מים רבים'
היונקים מ'אדירים משברי ים' שברים (מספר)
'יש לי רב' (בראשית לג ט), עשו הנקרא 'אדרת
(שעיר) [שעיר] למען כחש' (זכרה יג ד), אז
נאמר (תהלים שם) אדיר במרום ד', הוא סוד
'אדיר' עליון מוחצית השקל 'אדיר' מספר רט"ו,
'שקל' מספר ת"ל, נמצא 'אדיר' מספרו חציו של
'שקל', 'באחד באדר' (לשון אדר) דייקא
'משמיעין על השקלים' (שקלים א, א), הנאמר
ביעקב 'יש לי כל' (בראשית לג יא) 'ארבע
מאות שקל כסף' ('יש לי כל' מספר ת').

ויש בזה דרושים מתוקים אין כאן מקומו,
ולא באתי לכאן אלא לתוקפו של עמלק
למחות שמו מלב, להיות לנו לב אחד לאבינו
שבשמים, ואז ימחה עמלק והמן, כי בחינות
עולמות נשמות אלהות יש בכל דיבור
ודיבור, ונגד אלהות, עמלק אל אחר. ונגד
תורה ועולמות, אגג. ונגד נשמות ישראל,
המן. וכולם ימחו מספר החיים, לכן מצוה
להיות שונה בפה, לעורר אור התורה שבעה
הבלים דאורייתא, להכניע אגג הממא.

'עשירית האופה' דף קפג. מרבתינו יצחק אייזיק
מקאמרנא

**זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עַמְלֵק בְּיָדְךָ
בְּצֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם וְכוּ', תִּמְחַח אֶת זִכְרֵ
עַמְלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשָּׁכַח (דברים
כה יז-יט)**

עמלק הוא הצר, 'אל אחר', 'מר המות'
(ש"א טו לב), 'וסרתם ועברתם' (דברים
יא טז) חלילה, 'ועמלק' מספר 'אל אחר' יש
בכה נגדו נגד אורייתא וקודשא בריך הוא
וישראל חד אינון (זוהר ח"ג עג.), ועמלק הוא
נגד כל זה. וכשיצאו מצרים ואמרו היש ד'
בקרבנו (שמות ז ז), ופגמו בדביקות
והתקשרות לאל אחר, שיסה בהם את
הכלב. ושם נאמר 'מלחמה לד' בעמלק' (שם
ז טז), 'לד' דייקא. ונאמר (שם יג) 'יוחלוש
יהושע' על פי הדיבור, כי עדיין לא היה
בידם תורה ומצוות לעקור עמלק מכל צד,
ונשאר כוחו נגד תורה וישראל.

ובא הציווי לשאול 'פקדתי את אשר עשה
עמלק לישראל' (ש"א טו ב), לישראל
דייקא, ורימז לו שימחה שמו מישראל, כי
אין הכסא שלם, ישראל הם כסא השכינה,
ואמר 'פקדתי', כי אם יאמר זכרתי יתמחה
מעצמו שמו של עמלק. ושאלו טעה וסבר
שקליפות עמלק שהם נגד אחדות ישראל
כבר נתקן במלחמה לד' ביהושע, כי כבר
היה ישראל בעולם. ובוהו כתיב (שם ה) 'זירב
בנחל' שהמריבה שלו לא היה אלא בנחל,
כמעט התורה נחל נובע חכמה, והוא
באמת ירושה לנו נחלת אבותינו, והבן
היטב. וכפי דרשות חז"ל (יומא כב:) על עסקי
נחל, יש רמז כמעט (תהלים לד ב) נפשנו
חכתה לד' (ראשי תיבות 'נחל'), שסבר
שנפשנו מתוקנים היטב מקליפות עמלק,
והוא לא ידע כי בנפשו הוא, ובני ברק
יזכירו (מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק
(גשין נו: סנהדרין צו:), וזה (ש"א טו ט) 'זיחמל
על מיטב הצאן' נגד צאן קדשים.

ולכן יצא 'המן' (מספר) 'חלבנה' שריחו רע
על כללות ישראל, להשמיד ולהבאיש
ריח 'מור דרור' (עין חילון קלטה:), אף על פי כן
על ידי צידקות הצדיק שאול נמחה שם
עמלק ממוגילת אסתר, כי 'מור דר' כתיב
(שמות ז טז), ומלחמת המן ביד ישראל והבן,
עיין אלשיך. ובא נגד עמלק, שהוא המפריד
חלילה מדביקות ישראל בהשם יתברך,
יהושע יה וישעך (סוטה לד:), להכניע
הנאמר (מלח"פ ישעיה לא א) 'ואל קדוש
ישראל לא שעוה' ומתרגמינן לא פנה, והבן

אוצר החיים

פרשת זכור מצות מחיית עמלק

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עַמְלֹק בְּדַרְךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וְכוּ',
תִּמְחָה אֶת זְכַר עַמְלֹק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשָּׁכַח (דברים כה יז-יט)

מצוה תר"ג תר"ד תר"ה באותיות ו' ו' ו' של 'ושור'
(שמות ב ד).

מצוה תר"ג, לזכור בפה מעשיו הרעים של עמלק ואיבה ושנאה שלו עלינו, שנאמר 'זכור את אשר עשה לך עמלק' (דברים כה יז).

ומצות עשה תר"ה, להכרית זרע עמלק, שנאמר מזה 'תמחה את זכר עמלק' (דברים כה יט), אפילו מקהילות שמו מן הכתב הוא ענף מצוה.

ומצות לא תעשה תר"ה, שלא לשכח שנאה ואיבות עמלק ימח שמו, שנאמר 'לא תשכח' (שם). ונוהג בכל מקום ובכל זמן, בזכרים ונקבות.

מחיית עמלק חקוק באות ר', רישא דרכורא דסמ"א משורשי המצות, כתבתי במצות שמן המשחה (כי תשא מצוה קח) דרשהו משם מחיות זרע הטמא הזה, ולא באתי לכאן אלא לפרש האותיות, מקהילות עמלק גימ' א"ל אחר, חקוק באות רי"ש, עיין זוהר הרקיע (על הקדמות זוהר ב): אות ריש, מבואר שם 'ריש' אל אחר אל זר אל נכר אלהים אחרים, ימח שמם וזכרם, אות דאתחזאי על סמרא אחרא (הקדמת זוהר שם), 'ריש וקלון' (משלי יג יח), ריש דרגא דלבר רישא דרכורא (זוהר ח"ג ב:), עמלק גימ' א"ל אחר, ימח שמו.

קל' עמלק הוא גאווה

ועמלק'ק הוא הוא ממש 'אל אחר', גימ' ר"ם דקליפה 'מ"ר המות' (שמואלא מו לב), גאווה וגדלות, אל אחר ממש עבודה זרה (סוטה ד:), וכל הכופר בעבודה זרה זאת של גאווה וגדלות, מודה בכל התורה כולה (נדרים כה). וצריך לימחות שם גאווה עם שורשו.

להסיר הגאווה יכונן בשם יו"ד ה"ה

ולהסיר הגאווה (בכאן הוא משער החודים שער תיקון עונות פ"ו עם הוספות), תכונן לשם י"ה בהה"ן יו"ד ה"ה, גימ' הודי"ה יהוד"ה, וכל הכופר בע"ז נקרא יהודי (מגילה ג), ומילוי שלו הו"ד עולה גאו"ה, ושם י"ה גם כן עולה גאו"ה, וב"פ גאו"ה גימ' יהוד"ה.

גאווה דקדושה לה' הוא 'בכתר' ודיקנא

זוה סוד 'אשירה להו"ה כי גא"ה גא"ה' (שמות מו א) בשני מיני גאווה של הקדושה, אשר לו גאווה ולו יאה, ומספרו כת"ר, שורש הגאווה של הדיקנא קדישא, מתגאין ועולין בכלי שי"ר אתון ר"ש, עד רום

המעולות בכיטול המציאות, וזהו גאווה אמיתי 'זמרו הו"ה כי גאו"ת עשה' (ישעיה יב ה) 'הו"ה מלך גאו"ת לבש' (תהלים צג א), בדיקנא קדישא, בשלש עשרה מדות הרחמים 'מו אל כמוך' (מזכה ז יח).

גאווה שבא לאדם ע"י הקל'י

גורם פגם במילוי שם יו"ד ה"ה

אבל גאות אדם בשר ודם על ידי הקליפה, דאתגאי עליה דבר נש שהוא צדיק וחסיד וקדוש, גורם עליות הקליפות לינק משמות אלו יו"ד ה"ה, בסוד 'והדר"ה בנדתה' (ויקרא מו לג), ונשאר שם י"ה ריקם בלא מילוי (ע"כ משער החודים), 'כי יד על כס י"ה' (שמות יז טו) ששם פגם עמלק'ק ר"ם א"ל אחר, בשם י"ה, 'מלחמה להו"ה בעמלק' (שם), לימחות שמו בשם יו"ד פעם ה"ה שהוא בגימ' 'ריש' דקדושה גאווה דקדושה, דאתפרעת לנמלא בלא כסופא (זוה"ח שה"ש פ"ב ע"א), אלא בהרמת ראש.

'משה ישראל רחל' מכניעים אלהים אחרים

ומש"ה רבינו בשמו מכניע אלהים אחרים' במספר שמו כנודע (עשרה מאמרות מאמר חקר הדין ח"ג פכ"ב), א"ל אחר א"ל נכ"ר מכניע ישראל אבינו במספר שמו, ולכן קראו הקב"ה א"ל (מגילה יח), המכניע כל אלהי נכר. א"ל יו"ד מכניע רח"ל אמנו במספר שמה (פנ"ח שער קריאת ס"ת פ"ה), וסוד 'משה ישראל רחל' במספר פסוק היחוד שמע ישראל הו"ה אלהינו הו"ה אחד עם ששה תיבות, המכניע כל אלה הטמאים 'אלהים אחרים אל אחר אל נכר אל זר' ימח שמם, רי"ש דקליפה של שקר.

יהושע החליש רק את 'עין מס' דעמלק,

ושאל היה צריך להחליש 'למד קוף'

וסוד עמלק דעת דקליפה דאסתרוס (זוהר ח"ב קג), ובסוד 'עין מס' עשר פעם אהי"ה, 'למד קוף' גימ' עשר הו"ת, עין מס למד קוף גימ' ע"ת רעה דקליפה, נגד ע"ת רצון דקדושה. ויהושע חלש את 'עין מס' דעמלק, 'לפי חר"ב' (שמות יז יג) גימ' עשר פעם אהי"ה כמבואר בברית בהונת עולם (מאמר הסתר אסתיר פכ"ט). ונשאר 'למד קוף' גימ' 'ס"ר מור המות' (שמואלא מו לב), 'לכו סרו ררו מתוך עמלק' (שם ו), 'סר רדו' של 'עין מס' למד קוף' יסיר מתוך אל אחר עמלק, סר רדו גימ' עמלק במילוי.

סוד 'זכור' בפה, 'לא תשכח' בלב

וסוד 'זכור' בפה, 'לא תשכח' בלב (מגילה יח), למחות אל נכר דעת דקליפה, שהם באמת חסרי דעה

ברוח שטות, ודעת גניז בפומא דמלכא (זוהר משפטים קכג), להללו ולשבחו, ולא לשבח את עצמו כדרך הרשעים 'לי יאורי' (יהוקאל כט ג), 'אני ואפסי עוד' (ישעיה מו ח), ולכן צריך לזכור בפה מקהילות עמלק, ויזכה למקפים חשמלים בגן עדן, וימחה כח עמלק מן הפה, שלא לדבר בגאווה, ושלא לשבח עצמו בהוללות והתפארות של שטות. ו'לא תשכח' למחות מן הלב, 'זרם לבכך' (לעיל ח ד) שהוא לא תעשה גמור (סוטה ה), אלא שהוא כוללות כל התורה, ולא יבא כמנ"ן המצוות, שהם כנגד אברים וגידים של האדם.

סוד ב' מצות אלו עשה ולא תעשה שנחקקו בווי"ן

ועשה ולא תעשה שניהם חקוקים בווי"ן, ונתתם לי אות אמ"ת' (יהושע ב יב) אות וא"ו (זוהר ח"א רמ"א:), ומשם המתיקה, 'אמחה מ'חה ת'מחה ר"ת אמ"ה, בסוד מספר ע' ע"מ עמ"ל עמלק קליפה קשה, נגד ב' גבורות מנצפ"ך, יצר טוב ויצר רע חסדים וגבורות (ע"ח ש"ג פ"א), ומספרו 'אמחה מחה תמחה', מוחה שמו, ואחורי שמו ב' פעמים מנצפ"ך. וסוד ווי"ן שני גואלים תרין משיחין (זוהר ח"ב קטו), שעתידים למחות שמו. וכל סוד 'דעת' הוא אות וא"ו דאתי משיח ס'טריין (זוהר ח"ב קלז), וידוע מכמה מקומות בדברי מרן (ע"ח שכ"ט פ"א) שהדעת אות וא"ו, ששה קצוות שנחתם בהם שמים וארץ, ומתפשט הדעת בכל החדרים (שם), בסוד אות וא"ו, ובפרט בלב ששם עיקר הדעת והצלם, בסוד תרין יצרים.

מחיית עמלק בסוד אמת ומ"ו ווי"ן של אמת ויציר

ועיין בעין חיים שער דרושי הצלם (ד"א) כי צד"י דצלם הוא שם י"ה, מ"ו ווי"ן גימ' 'מלך', ושורשן מ'מלך מלך ימלך' גימ' מנצפ"ך. והווי"ן אלו צד"י דצלם הוא דעת התחתון, שמשם יונק עמלק, והמתיקה שלו מווי"ן אלו דדעת צד"י דצלם, וע"ש בדברי מרן, כי צד"י זאת היא וא"ו של שם הו"ה. ומשם בא מקהילות עמלק בסוד אמ"ת ר"ה 'אמחה מ'חה ת'מחה, שקודם מ"ו ווי"ן יציב ונכון' כנודע (פנ"ח שער הק"ש פכ"ח). וידוע (שם) שמו"ן ווי"ן שורשן משם יו"ד ה"ה ו'ו ה"ה, קו המדה (שם שער עולם העשיה פ"ה), ששם פוגמין בגאווה ובוז, ומשם בא המתיקה, מסוד דעת של מ"ו ווי"ן דצד"י 'מלך מלך ימלך' ב' פעמים, למחות עמלק, ואחוריים של שמו בני' ב"פ 'מלך מלך ימלך', ימח שמו וזכרו, אמנ ואמנ.

'אוצר החיים' דברים דף קנח מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קִימוּ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל זִרְעָם וְעַל כָּל הַנְּלוּיִם עֲלֵיהֶם וְגו' (אסתר ט טז)

כן כמנין צ"ה, שזאת היתה כוונת עמלק לגרום שח"ו לא יבוא בחינת שם הוי"ה לתיקונו השלם לעתיד לבוא למנין צ"ה, אלא ישאר כמנין צ"א שמראה על בחינת אחוריים ולא פנים בפנים כנ"ל.

ולפי זה אפשר לומר עוד, שגם השם של המין הרשע עולה כמנין צ"ה כי זה לעומת זה, שרצה למנוע מתקון שם הוי"ה שיהיה בבחינת יחוד צ"ה ח"ו.

וזהו ביאור לשון הכתוב 'כי יד על כ"ם י"ה' היינו שעמלק הניח את ידו על בחינת כ"ם י"ה שהוא בני' צ"ה, למנוע מלבוא בחינת שם הוי"ה לתיקונה הראוי.

ובאמת שהתיקון השלם של שם הוי"ה יהיה רק על ידי מה שהקב"ה בעצמו ימחה את זרעו של עמלק לעתיד לבוא.

ציווי על כ"א למחות את עמלק שלא להפריד שם הוי"ה

ולפי זה יוצא שכוונת עמלק היתה בב' ענינים, קודם כל לדורות הבאים עד הגאולה, במה שרצה להפריד את בני ישראל המחשבה מהמעשים הטובים של המצוות, כדי להפריד את שם י"ה משם ו"ה, ועל זה יש ציווי על כל אחד ואחד, כלשון הכתוב 'תמחה את זכר עמלק בכל דור ודור', וזהו העבודה המוטלת על בני ישראל לקיים את כל המצוות בשלמות במחשבה בדיבור ובמעשה.

הקב"ה ימחה את עמלק כדי שיהיה שם הוי"ה יחיה

ועוד כוונה היתה לו למנוע מבחינת הוי"ה מלבוא אל תיקונה לעתיד לבוא, ועל זה יש כתוב אחר 'כי מחה אמחה את זכר עמלק' שהוא מוטל על הקב"ה בעצמו להביא את בחינת שמו מהוי"ה אל יחיה, וזה יהיה רק לעתיד לבוא.

יעזור השי"ת שנוכל לקיים את כל התרי"ג מצוות בשלמות במחשבה דיבור ומעשה, ולמחות על ידי כך את זכר עמלק בכל דור ודור, שהוא כלול כל המסיתים והמדחיים את האדם מלעבוד את השי"ת בכל דור ודור עד דורנו.

ע"י מחיית עמלק זוכה לתורה מאהבה

ועל ידי שיקימו את מצות מחיית עמלק בשלמות, נוכח לקבלת התורה מאהבה, כמ"ש 'קימו וקבלו היהודים' וגו' (אסתר ט טז), שאז היתה הקבלה בבחינת אהבה, ולא מיראה ככפיית החרב כגינת (שבת פה. וברש"י שם), שהוא בחינת עבד, דהיינו שעושה המצוות בהכרח. משא"כ המקיים בבחינת אהבה, זוכה להיות בבחינת בן, שעובד את השי"ת באהבה ובחשק וברצון.

ויהי רצון שזוכה לקיים את המצוות בשלמות, ונוכה עי"ז למחיית עמלק בשלמות ע"י השי"ת, בביאת גואל צדק כב"א.

שוה"ט פורים קמן תשפ"ב לפ"ק

ובל זה הוא חלק ממצות מחיית עמלק, על ידי מה שמקיים את מצוות ה' בשלמות במחשבה בדיבור ובמעשה.

מה שנכפלה מחיית עמלק בתורה

וכבר עמדו הראשונים עה"ת (בעלי תוספות ריב"א רא"ש) על מצות מחיית עמלק, שכתוב בתורה ב' פעמים, פעם א' בפרשת בשלח (ו יד) 'כי מחה אמחה את זכר עמלק' משמע שהקב"ה בעצמו ימחה את זכר עמלק.

ופעם ב' כתוב בפרשת כי תצא (כה יט) 'תמחה את זכר עמלק' וגו', משמע שמוטל על האדם בעצמו למחות, ולא על ידי הקב"ה.

ב' בחינות במחיית עמלק

והביאור בזה יש לומר, שיש ב' בחינות במצות מחיית עמלק, האחד מה שמוטל על בני ישראל בכל דור ודור כש"כ 'מלחמה לה' בעמלק מדור דור', שזה כנגד היצירה שמתחדש בכל דור ודור ביותר בכל מיני אופנים ומתלבש במלבושין שונים, ועל זה חייב האדם להשים אל לבו שלא להיגרר אחרי תחבולותיו. ועל ידי שזיהר בזה נוכח לבחינה השנייה שלעתיד לבוא שימחה הקב"ה בעצמו את עמלק, שאז תקיים הפסוק 'בלע המות לנצח' (ישעיהו כה ח).

ביאור בשינוי שם הוי"ה לעתיד

ואפשר לומר עוד, שהרי ידוע בשם מרן האר"י הקדוש (ליקוטי תורה) עה"פ בוכריה (יד ט) 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד' שלעתיד לבוא תשתנה שמו של הקב"ה מהוי"ה ליהי"ה, על ידי חילוף אות וי"ו לאות וי"ד.

והביאור בזה י"ל, עפ"י מה דאיתא בספר הפרד"ם לרש"י, וכן בשבלי הלקט (ענין תפילה סימן ח), ששם יהי"ה הוא תרגום ארמי לשם יהי"ה, כמו שכתוב בגמרא (יומא לג.) 'אביי הוה מסדר סדר המערכה' שהוא תרגום להי"ה.

השינוי מבחינת 'אחוריים' ל'פנים בפנים'

והרי ידוע ממרן האר"י (שעה"כ דרושי הקדיש ד"א) שתרגום ארמי הוא בבחינת אחוריים, וזהו הבחינה שנמצאים אנו כהיום בגלות, אבל לעתיד לבוא יחזור מבחינה זו לבחינת פנים בפנים, ואז יחזור שם הוי"ה לשם לשון הקדוש בשם יהי"ה, ויהיה התיקון השלם.

הנה הצירוף והג' של השמות שיאירו לעתיד לבוא שהם יהי"ה ואדנ"י עולים כמנין צ"ה, וקודם הגאולה בזמן הגלות הוא רק כמנין צ"א לפי חשבון שם הוי"ה ואדנ"י.

רצון עמלק למנוע מתקון שם הוי"ה

ולפי זה נבין שפיר, שהרי תיבות 'כ"ם י"ה' עולים גם

נהגו לשמוח בפורים קמן

נמצאים אנחנו בסעודת פורים קמן, שאומרת המשנה (מגילה פ"א מ"ד) אין בין אדר ראשון לאדר שני וכו'.

עיקר הפורים בהריגת המן מועד עמלק

והנה עיקר הפורים הוא מצות מחיית עמלק, שהוא תשלום לפגם שפגם שאול המלך מה שלא הרג את הגג בציווי של שמואל הנביא, וממנו יצא המן כמ"ש חז"ל (מגילה יג.). ולכן מרדכי ואסתר שהם צאצאי שאול המלך (שם עמוד ב), השלימו את חיוב מחיית עמלק של שאול.

ועל עמלק כתוב בתורה (שמות יז טז) 'כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור'. ופרש"י שם ח"ל: נשבע הקדוש ברוך הוא, שאין שמו שלם, ואין כסאו שלם, עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם ע"כ.

הכוונה בעמלק לכל מפריע בעבודת ה'

ולא יחשוב האדם שהכוונה רק לעמלק שהיה בזמנם, אלא הכוונה הוא ליצירה וכל המשמינים והמקטרגים שמפריעים את האדם מלעבוד את ה' כראוי בכל דור ודור, שכל אלו נכללים בשם עמלק.

ומחשבתו הפנימית של עמלק היתה לפגום באותיות ו"ה משם הוי"ה, ולהפריד בין אותיות י"ה מאותיות ו"ה, כי הרי ידוע (ע"ה שער המלכים פ"ב) שאין לעמלק ולכל חמא ורע שליטה לפגום באותיות י"ה רק באותיות ו"ה.

נתכוון בזה שנעבוד את ה' רק במעשה

וידוע שם י"ה שהוא בחינת מוחין הוא מורה על המחשבה, ושם ו"ה שהוא בחינת ז'ו"ן מורה על המעשה, ועמלק רצה שבני ישראל יקימו את מצוות ה' רק במעשה ודיבור, ולא במחשבה בחכמה ובשכל, כמצות אנשים מלומדה.

שהרי בכל מצוה יש ג' חלקים, מחשבה דיבור ומעשה, והמחשבה הוא כנגד שם י"ה, והדיבור הוא כנגד אות ו' שבו"ה במה שאומרים בלשם יחוד קודם עשיית המצוה 'כמו שכתוב בתורה וכו' שזה קיום הדיבור בכל מצוה, וה' הוא בחינת המעשה.

וכל זה רצה עמלק למנוע מבני ישראל, שע"ז יהיה שם הוי"ה בפירוד ח"ו כנ"ל.

לכן תיקנו נוסח לשם יחוד

ולכן תיקן מרן האר"י הקדוש וכל הצדיקים שיאמרו קודם לכל מצוה נוסח של לשם יחוד, כדי להפיר את עצת עמלק, כי על ידי אמירת לשם יחוד מייחדים המחשבה והדיבור והמעשה להיות השם שלם.

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו ז"ע

וּמְרַדְכִי יִדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה. (אסתר ד א).
שמכל ענין עשיות המן לא היה מתפחד, אדרבה כמו שפרשנו שהיה אומר שהוא ימחה את שם המן, והיה מתגרה בכלב לומר לו עבדי אתה, אבל 'ומרדכי ידע' ברוח הקודש שנגורה גזירה זאת מאת הקב"ה, ויצא בתוך העי"ר מספר תשובה, אחד מעיר מוכח כל העיר (מהררין קא), שיקשר עצמו עם תוך של כל אחד.

כַּתָּם אוֹפִיר' מַרְבִּינוּ יִצְחָק אִיִּיק מִקְאֻמְרָנָא

רוּחַ וְהַעֲלָה יַעֲמֹד לְהַגְדִּים (אסתר ד יד).
מרדכי מספר עד"ר, לדעתי מרמו דברי הבעל המורים (בראשית לב יז) ב' במסורה ורו"ח תשימו בין עדר לעדר, רוח והעלה יעמוד ליהודים. היינו כי אמרו חכמינו ז"ל (מגלה יב ב) בכתוב (אסתר ב ה) איש יהודי, אלמא מיהודה בא מרדכי ואחר כך מיחסו לבנימין איש ימיני, אביו מבנימין ואמו מיהודה, וזה בא מרדכי מן רח"ל ומן לא"ה, מספר עד"ר, ומרדכי גם כן מספר עד"ר, וזה שפיר ורוח תשימו בין עד"ר לעד"ר, בין לא"ה רח"ל מספר עד"ר, ובין מרדכי מספר עד"ר. וזה שפיר מרמו המסורה ורוח תשימו וכו' רוח והעלה יעמוד ליהודים וזה מרמו הכתוב (במדבר כא א) וישמע הכנעני מלך עד"ר, פירש רש"י ז"ל שער"ד עמלק היה עי"ש, וזה דבר נפלא בס"ה.

'פרי חיים' מועדים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

לֶךְ כְּנֹסֶס אֶת כָּל הַיְהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוֹשַׁן יְצַמְמוּ עָלָיו וְאֵל תֹּאכְלוּ וְאֵל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְלֵילָה יָיִם (אסתר ד טז).

כתב בספר 'דבש לפי' (מההד"א מערכת א) בשם מהרד"ז ז"ל אסתר היתה גלגול חוה. לדעתי כי חוה אכלה מעץ הדעת ואסתר תקנה, וזה דשלה למרדכי לגור תענית (אסתר ד טז) אל תאכלו ואל תשתו לתקן אותה אכילה. וזה כאשר הקב"ה הקב"ה עזר ונעשה הנם תקנו בסעודת פורים אכילה ושתיה מהו דוקא אכילה ושתיה. לרמו כל הדעות באכילת עץ הדעת (בר"ד טו ז) דלמאן דאמר חיטה היה לתקן בסעודה באכילה. ולמאן דאמר יין היה לתקן בשתיה משתה היין. ולמאן דאמר אחרונג היה לתקן בקריאת המגילה שנקראת אגרת. כדברי הברית כהונת עולם שהם אתונן אתה.

ונקראת אסתר הדס"ה לרמו כי בחמא חוה לא נפגם חוש הרי"ח (בני יששכר, אר א, י) ואסתר תקנה חמאה לכן נקראת הדס"ה. וזה על ידי קבלת התורה נתקנה זוהמת הנחש, וזה בימי מרדכי ואסתר הדר קבלו התורה ברצון (שבת פח, א) לרמו לתקן חמא חוה. וזה שבקשה אסתר ויצממו עלי שלשת ימים לרמו על שלושת ימי הגבלה כי מבואר במדרש (אסתר ג, ב) איש יהודי מלמד ששקול מרדכי בדורו כמשה בדורו.

'פרי חיים' מועדים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וַיַּעֲבֵר מְרַדְכִי וַיַּעַשׂ כְּכָל אֲשֶׁר צִוְּתָה עָלָיו

אֶסְתֵּר. (אסתר ד יז).

שנתלכש בעיני עצמו בעבירה, שגם הוא עבר איזה עבירה דקה כמו ששלחה לו בגדים להתלכש בחלוקין של ישראל כשמואל הנביא (ירושלמי תענית יא). ואמר חמאתי אני החוטא, וכן משה רבינו שבר על פי הנבורה כלים בחמתו הלוחת כדי להשתתף עצמו עם ישראל שעבדו ע"ז, ובוה על ידי תשובתו הרמתה יעלה גם ישראל לתשובה, כי כל מי שאינו מחויב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתו, הכל ידוע ליודעין. והו' יזעבד מרדכי ויעש ככל אשר צותה לו אסתר' בשליחות הבגדים, וזה גירום להכרית כל מריע וישראל יתעלו לחיים אמיתים בגירות חי וקיים אכ"ר.

'כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמֶר שְׂאֵלְתִי וּבִקְשֵׁתִי. (אסתר ה ז).

על דרך הפשוט הוא יתען' לאחשוורוש, 'ותאמר' במחשבה ורצון אל מלך עליון שמאתו היתה שואלת, כמעט 'אתפלל אל אלהי השמים ואמר למלך' כי זה עצמו היה התפלה, כי היאך יתפלל בעמדו לפני המלך, וזה עצמו היה התפלה אם על המלך טוב ואם ייטב עבדך לפנך' (נחמיה ב דיה) ע"ש, וכן כאן אמירתה למלך היה תפלה לאל עליון.

'כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וַיִּתְאַפֵּק הַמֶּן. (אסתר ה י).

נמסר במסורה כ"פ כתוב 'ויתאפק' חרא כאן, ואידך 'ויתאפק ויאמר שימו לחם' (בראשית

מג לא). כי זה ידוע שניצוץ הטוב שהיה בהמן היה מן מקום שיוורד המן לישראל, ועל ידי זה ביום מפלת הרע שלו מצוה לאכול ולשתות, כדי להמשיך שפע לכל ישראל בקדושה, וזה מרמו המסורה 'ויתאפק ויאמר שימו לחם' 'ויתאפק המן' שנתחזק שפע המן לירד פרנסה ושפע לישראל בגלות אכ"ר.

'זיכיל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

הַתְּתֵן לִי נַפְשִׁי בְּשֵׂאֵלְתִי וְעַמִּי בְּבִקְשֵׁתִי. (אסתר ז א).

ענין שאלה ובקשה, תבין שנביר אחד מופלג הרבה בעושר וצריך לפעמים על רגע מאה רענדליך, ושואל איש פשוט היש תחת ירך על שעה קלה ליתן לי מאה רענדליך, פשוט שאין זה בקשה אלא שאלה אם יש לו ירוץ כנבור ליתן. ובקשה שייך עני המבקש איזה טובה מן עשיר. ובאמת אסתר הצדיקת כבר מסרה נפשה באמת על עמה ועל קידוש השם, ולא היה לה אלא דרך שאלה נפשי בשאלתי' שאינו אלא שאלה שאני שואל מנך אם תתן או לא, כי כבר מסרתי נפשי באמת, אבל עמי בבקשתי' אבל נפשי לא שייך ביה בקשה, כי ברצון נפשי ובשמחה אני נתן נפשי על ישראל כמעט מתי יבוא לידי דר' עקיבא.

'כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו ז"ע

וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת מְרַדְכִי וְלְהַסִּיר שָׂקוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קָבַל. (אסתר ד ד).

דבר זה מתמיה וכי חשבה אסתר שמחמת חסרון בגדים לובש מרדכי שק שלחה לו בגדים. אלא שזה שלחה להסיר שקו כי הבינה ברוח קדשו ואמרה אין זמן כעת להמתקה, אלא להכרית אויב ולהשמיד פרוי ממעל, ויותר טוב שתלביש בגדים. מבואר בדברי ראשונים כי בגד יאמר על הבגידות, 'זהם כנגד יבלו' (ההלים קב כז), שצריך לבלות ולכלות, כי כל אדם כלול מטוב ועד רע הטוב לבוש והרע בגד, 'ויהיו בגדיך לבנים' (קהלת ט ה) שתתלבן אותם על ידי תשובה, 'ובגד ללבש' (בראשית כח כ) שיחוד הכל לטוב, ומה שאינו חוזר כנגד יבלו ויתבטל הרע לגמרי. ולכן שלחה אסתר יותר טוב תעשה כמו שעשה שמואל, שלבש חלוקן של ישראל (ירושלמי תענית יא), היינו בגד שנחלק מן הקדושה של ישראל והשתתף בלב אחד עם כל ישראל, ואמר חמאתי.

ובהתקשרות הזה של ישראל באחדות נכרת ונשמד עמלק, ושאל חמא במה שחמל על מיטב, כי היה הזמן להכרית אף מעט טוב שבו, כי הבא להורגו השכם להורגו, על כן רמזה לו בשליחות בגדים שהעת הוא לאסוף עם ישראל ולילבוש חלוקן של ישראל באחדות ולעשות תשובה ולומר חמאתי, אבל השק שבא להמתקה אין הזמן גורם, ולזה להסיר שקו מעליו ולא קבל, כי לא הורה לדבריה עדיין, והיה מרדכי רוצה בהמתקה.

'כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צִהְלָה וְשִׁמְחָה בְּרֵאוֹתֶיהָ יַחַד תְּכַלֵּת מְרַדְכִי (פייסי לפורים).

אפשר לומר, שאיתא בספרים הקדושים ששני דברים צריך האדם לדעת כל ימי חייו, דהיינו שאם יעשה מצוות ומעשים טובים, או יהיה לו שכר של ש"י עולמות (עקבים פ"ג מ"ח), ואם חס וחלילה לא יקיים המצוות יהיה לו גיהנום, ואם השני דברים יהיה לו במחשבה תמיד, או בודאי יעשה רק מצוות ומעשים טובים. כי מה שבא לאיש הישראלי שיעשה דבר עבירה, הוא משום שהוא שוכח את השני הדברים הנ"ל.

ושמעתי בענין זה מאבי הגה"צ רבי חיים יעקב מקאמרנא שליט"א [צוק"ל], על מה שאנו אומרים בברכת ברית מילה לנימול בשמונה, שאז נכנס בבריתו של אברהם אבינו, ואחרי הברית נכלל בכלל ישראל, 'אשר כרת את אברהם ושבעתו לישחק' (ההלים קה ט) למה כתוב 'לישחק', שהכוונה שמרמזים לך הנימול את השני הדברים האלו, דהיינו שאם יעשה מצוות ומעשים טובים או יהיה לו ש"י עולמות, ואם לאו חס וחלילה או יהיה לו גיהנום, והו' 'ישחק' אותיות ש"י ח"ק, וח"ק הוא מספר גיהנום, עד כאן שמעתי ודפח"ח ושפתים ישק.

וזהו הכוונה מה שאיתא במסכת ברכות (כה): כשחלה רבן יוחנן בן זכאי וכו', ולא עוד, אלא שיש לפני שני דרכים, אחת של גן עדן, ואחת של גיהנום, ואינו יודע באיזו דרך מוליכים אותה, ולא אבכה.

וזה הפירוש ג"כ כאן, מאיזה זכות היה ליהודים בפורים שיעשה להם גם גדול כ"כ, הוא מפני שהם עשו תשובה באמת, וזכרו את השני הדברים הנ"ל, וזה שישנת יעקב שאפילו אלו שהם היו בבחינת יעקב שהוא המדרגה הפחותה משם ישראל, ג"כ נצלו בזכותו. וזה אמרו שיזשנת יעקב ר"ת ש"י עולמות, ציהלה ושימחה ב'ראותם יחד' בג' גיהנום, שבזכות שהם זכרו את השני הדברים הנ"ל נושעו. וכל זה ע"י תפלת מרדכי שמרדכי הצדיק היה מזכיר להם את זה, ועי"ז נעשה להם הנס, ודי בזה כעת בעזרה"ת ודו"ק.

'נשמת שלום' מועדים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דיני ומנהגי קריאת המגילה, תפלת פורים, פרשת עמלק, משתה ושמחה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, שתוי בק"ש ותפלה, שושן פורים, כלאי בגדים.

דיני מגילה

מצות עשה מדברי סופרים לקרות מגילת אסתר בזמנה. מדיני המצוה, הכל חייבין בקריאתה אנשים ונשים, וקטנים מחנכים אותם לקרותה (שו"ע סימן תרפ"ט ס"א וי"א), וכל המצות של תורה נדחין לשעתן מפני מקרא מגילה (מגילה ג, שו"ע סימן תרפ"ט ס"ב) ופרסומי ניסא, שהוא באמת מצוה מן התורה לפרסם הנס להלל להשי"ת כמי"ש (דברים י"א) הוא תהלתך^א, אלא שהוא כולל לכל התורה ולא יבוא במנין, וכו', ומת מצוה דוחה מגילה שהפוגע בו קוברו תחילה ואח"כ קורא (מגילה ג, שו"ע סימן תרפ"ט ס"ב), ומצוה לקרותה בלילה ולשנותה ביום מתוך הספר (מגילה ד, שו"ע שם ס"א), וכו', ומברכין שהחיינו בלילה וביום^ב.

אוצר החיים פ' וילך מצוה ד' מד"ס קצ:
מגילה מותר ליגע ולאחוז ערום, ברכ"ל^ג.

(שוה"ט סימן קמ"ז ס"ב)
במגילה מותר לשניים לקרות^ד.

(שוה"ט סימן קמ"ז ס"א)

ברכות המגילה

כשאדם יוצא בברכת חבירו כגון **במגילה** וכיוצא, יזהר שלא יענה ב"ה וב"ש, דהרי השומע כעונה מלה במלה, ועניית ב"ה וב"ש הוי הפסק ובדיעבד יצא, ויש למחות במי שעונה ב"ה וב"ש שלא יקלקל הברכה^ה.

(שוה"ט סימן רי"ג ס"ב)
בכל ברכות שאדם שומע יכוין הוא במחשבה שם הוי"ה יתברך שמו, וכן **ברכות מגילה** וכיוצא, ישמע במחשבתו ברוך אתה ה' בנקודות המבוארין לתלמידי מרן הארי"ל^ו.

(שוה"ט סימן קמ"ז ס"ג)
השומע ברכה שמכוין לצאת בה באמצע, הן שופר הן **מגילה** וכו', אם לא שמע כל הברכה ולא יצא, אסור לענות אמר^ז.

(שוה"ט סימן קמ"ז ס"ה)
ומנהגי בקבלת רבותינו הקדושים לענות **אמן** אחר ברכות עצמו, וכן אחר ברכת 'הנפרע לעמו ישראל מכל צריחה האל המושיע. **אמן**^ח.

(שוה"ט סימן רט"ג)

תפלת פורים

בפורים חייב לומר ברכת 'ברוך ה' לעולם **אמן** ואמין בתפלת ערבית, וחלילה להקל לעבור על דברי חכמים^ט.

(זוהר חי"ב רפ"ט)
בפורים אין אומרים תחנון ועקידה ולמנצח ואי"א^י.

א. ע"ע מה שהאריך בזה רבינו **באוצר החיים** (פ' וילך מצוה ג מד"ס) בענין אמירת הלל.
ב. **בשו"ע** (סימן תרצ"ב ס"א) כתב דמברך שהחיינו רק בלילה, וביום אינו חוזר ומברך שהחיינו. וכתב **הרמ"א** - דאף ביום מברך שהחיינו (טור בשם ר"ת והרא"ש והמגיד). וכתב המג"א (סק"ב) כיון דעיקר מצות קריאתה ביום.
ג. **ברכ"י** (סימן קמ"ז ס"א), בשם שו"ת **ש"ע יעקב** (או"ח סימן יא), וכ"כ **באשל אברהם**, ושו"ת **הרדב"ז** (חי"ב סי' תשע"א), ודרשות **מהרי"ל** הלכות פורים (עמוד ק"ח), ושו"ת **שאלת יעב"ץ** (סי' קג), ו**נובי** קמא (או"ח ס"ז), ושו"ת **פנים מאירות** (חי"א סימן ע"ג), ועיין **בשערי תשובה** (סימן תרצ"א סק"ג).
ד. ע"ע מה שהאריך רבינו לחלק בין קריאת ס"ת שאסור לשניהם לקרות כיון דזהו מחוסר אמונה משאי"כ במגילה. וכ"כ **בשו"ע** (סימן תרצ"ב ס"ב) - אפילו שנים, ואפילו עשרה, יכולים לקרותה ביחד ויוצאים הם והשומעים מהם.
ה. **בברכ"י** (סימן רי"ג ס"ג) הביא מחלוקת בזה, וסיים שם - אך אין למחות במי שעונה ב"ה וב"ש ע"ש. וע"ע **בשע"ת** (שם סק"ג), ו**בשוה"ט** (סימן קמ"ז ס"ד).
ו. הטעם הפשוט הוא כיון שהשי"ת מוציא בברכה לבד ולא בכוונת הברכה, לכן יכוין בשם הוי"ה כאילו הוא אומר.
ז. רבינו האריך שם לבאר בדין **אמן** יתומה וזו מסקנתו, ויבואר במקומו.
ח. עיין מה שהאריך בזה רבינו בשו"ת שם וזר זהב סק"א, בדין חיוב לומר **אמן** אחר ברכת עצמו.
ט. ע"ע מה שהאריך בזה רבינו **בשוה"ט** (סימן רלו ס"א).
י. כדאיתא **בשו"ע** (סימן תרצ"ג ס"ג) - אין נופלים על פניהם. הגה - וא"א למנצח ואל ארך אפים (מנהגים ובי"ב בשם תוספות). ומה שאין אומרים עקידה הוא כמש"כ רבינו **בשו"ע** (סימן קמ"ז סק"ד) דמנהגה שעל יום שאין בו אמירת תחנון מן הדין והלכה, אין בו אמירת עקידה.
יא. כ"כ **השו"ע** (סימן תרצ"ג ס"ד) - מוציאין ס"ת וקורין בפרשת ויבא עמלק, ואע"פ שאין בה אלא ט' פסוקים, כופלין פסוק אחרון כדי להשלים לעשרה פסוקים, ועיין **ברמ"א** שם, ו**פרי"ח** (סימן קמ"ז סק"ד).

(שוה"ט סימן קלא סכ"ח)

בפורים אפילו בית יעקב אין אומרים, אלא מתחיל שיר של יום.

(שוה"ט סימן קלא סכ"ז)

קריאת פרשת עמלק בפורים

אין פוחתין [בקריאת התורה] מעשרה פסוקים לשלשה, וכו', ובפרשת עמלק וכיוצא חוזר פסוק כדי שיהיה עשרה פסוקים^א.

כי מחה אמחה את **זָכָר** דין בצירי הזין.

(היכל הברכה שמות י"ז)

משתה ושמחה, משלוח מנות, מתנות לאביונים

ובכלל [המצוה של] הקריאה, **משתה ושמחה, ומשלוח מנות, ומתנות לאביונים**. ועושין הסעודה עם ריעו ביום אחר תפילת מנחה^ב, ולא כמו שעושין עיקר הסעודה בלילה ומבטל מצות חכמים, וישב בסעודה עם ריעו בשמחה ובלב טוב באהבת השי"ת^ג.

(אוצר החיים פ' וילך מצוה ד' מד"ס קצ:)
הביסוס בפורים עד שיתרחב דעתו בשמחה ויצא מדעתו^ד.

(פני זקן - מותר שקלים)
בסעודת פורים שאוכלין עם בעל הבית סעודה קבועה, ובאמצע הסעודה הביאו יין או מיני מגדים ופירות, צריכין לברך עליהם באמצע הסעודה אפילו הרבה פעמים, ובכל פעם הביאו מינים ממינים שונים, כל זמן שבעה"ב יושב על השלחן, כולם נסמכין אקביעות תכא דבעל הבית, ואין צריכין לברך אלא פעם אחת על הראשון^ה.

(שוה"ט סימן קע"ט ס"ד)
פת הבאה בכסנין, וכו', מה שעושין **בפורים המן טאש** עיסה ממולאת בפרגיל או בחבושים וכיוצא, וכו'. ופסק מרן (שו"ע סימן קס"ח ס"ה) דלענין נטי"ו ובהמ"ז מדרבנן שאינו שבע מהם אזלינן לקולא וכו', אבל באמצע הסעודה אם בא אחד מן הכסנין אלו, ספק ברכות להקל דילמא פת גמור הוא וכבר פטרן המוציא וכו'.

(שוה"ט סימן קס"ח ס"ג)
בפורים אפילו כשהתפללו באמצע סעודה מעריב, יאמר י"ע הנסים^ו.

(שוה"ט סימן קפ"ז ס"ה)
סעודת מצוה גדולה שבאה בזמנה וכו', שאי אפשר לדחותו באין פנים ליום אחר, ו**סעודת פורים ושושן פורים מסגרת השלחן**

יכול לקבוע סעודתו בערב שבת אפילו אחר חצות, ואין צריכין להפסיק כלל כל היום עד הלילה, כי העוסק במצוה פטור מן המצוה^א.

(שוה"ט סימן רמ"ט ס"ח)

דין שתוי ושכור בק"ש ותפלה

אם לא שתה רביעית יין בפעם אחת אלא מעט מעט, ובפרט בסעודה, דין שבסעודה אינו משכר, יש להקל להתפלל, והכל לפי שמרגיש, וכשמרגיש בלבול במוחו אל יתפלל, ויכול לשמוע מן השי"צ, ואם הוא שיכור ממש מבלבל לא ישמע מן השי"צ גם כן.

(שוה"ט סימן צ"ט ס"א)
שיכור קורא את שמע, וחייב בכל המצות התלוין בדיבור. ו**בימי פורים** כשהוא שכור קורא שמע עם ברכתיה והולך לישן שהרי אסור לו להתפלל, ואחר שמפיג יינו עומד ואומר אשרי ותפלת ערבית, אבל אם כבר מגמגם בלשנא לא יקרא קריאת שמע לכתחלה עד שיפיג יינו, ואם קרא ויברך תע"ב, כי לא בשמים היא.

(שוה"ט סימן צ"ט ס"ב ו"ז ס"א)
בימי הפורים שהוא שיכור הרבה ואבריו כבדים הרבה אסור לו לקרות ק"ש, ועכ"פ יאמר פסוק ראשון וישן ויקרא ק"ש אחר חצות לילה.

(שוה"ט סימן רל"ה ס"ה)
שכור שהגיע לשכרותו של לוט הרי הוא ככרי שפטור מכל המצות האמורות בתורה ואין עליו לא חיוב לאו ולא עשה^א, עשה כמעשה לוט פטור הוא, אינו יכול לדבר בפני המלך אסור לו להתפלל וחייב בכל המצות בברכת המזון ובכל הברכות והמצות, ואם יכול לדבר בפני המלך אלא שאינו מדבר כראוי אל יתפלל לכתחלה ואם התפלל יצא, זהו סולת הדברים^ב.

(שוה"ט סימן קפ"ה ס"ב)

שושן פורים

שמעתי בשם חותן זקני **הרה"ק מהרי"א ז"ע בעל היכל הברכה מקאמרנא**, שהיה אומר י"ע הנסים בשושן פורים^א. בתפילה בלחש, וכשהיה אז מתפלל לפני העמוד אז בתפילה בקול לא אמר.

(נימוקי או"ח סימן תרצ"ג ס"א)

כלאי בגדים בפורים

והלבוש כלאים לשמחת **פורים** או חתונה, רשע מיקר לכל הדעות, ואפשר לצדד וגם צ"ע, והנח לישראל בכל טוב^ב.

(פני זקן כלאים פ"ט מ"ה)

יב. כמש"כ **הרמ"א** (סימן תרצ"ב ס"ב) - ונוהגים לעשות סעודת פורים לאחר מנחה, וערבית יתפללו בלילה. ומתפללים מנחה תחלה בעוד היום גדול, ורוב הסעודה צריכה להיות ביום (מנהגים), ולא כמו שנוהגין להתחיל סמוך לערב ועיקר הסעודה הוא ליל ט"ו.
יג. כ"כ **בא"ר** (סימן תרצ"ה סק"ד) בשם סדר היום, שכתב - יקבל כץ אנשי ביתו וחביריו, כדי אדם יושב גלמוד יחידי אי אפשר לשמוח כראוי, עכ"ל. וכ"כ **במג"א** (א"א סק"ה). ומקורו מרש"י (מגילת אסתר ט' כח) עה"פ משפחה ומשפחה מתאספין יחד ואוכלין ושותין יחד, עכ"ל.
יד. עיין **ב'אוצר החיים** (כי תשא, מצוה ק"ח רס"ז) ו**היכל הברכה** (פ' מקץ ר"ג). שכתב וידוע שניצוץ הטוב שהיה בהמן היה מן מקום שירד המן לישראל, ועל ידי זה ביום מפתל הרע שלו, **מצוה לאכול ולשתות להמשיך שפע לכל ישראל בקדושה**.
טו. רבינו **זר זהב** שם סק"ג האריך לבאר שורש הדין בזה ע"ש, והארכנו בזה בגליון ה'.
טז. עיין **במג"א** (סימן תרצ"ה סק"ט) שהביא פלוגתא בזה. ו**במקור חיים** (סימן קפ"ח), ובשע"ת (סימן תרצ"ה סק"ג) בשם הי"ע, ו**בדעות תורה** (סימן קפ"ח), כתבו כרבינו שאפילו שהתפללו באמצע סעודה מעריב יאמר על הנסים. ואפשר דזה דווקא בפורים דפרזים שיש מצוה בשמחה גם ביום ט"ו משאי"כ בפורים דמקופים וצ"ע.
יז. **הרמ"א** (סימן תרצ"ב ס"ב) כתב כשחל פורים ביום שישי יעשו הסעודה בשחרית משום כבוד שבת, וכתב שם **ביד אפרים** בשם תשובת **מהרי"ל** (סימן מ"ו) דהיינו קודם שעה עשירית. ורבים מאחרונים התירו לאחר חצות מדברי **הרמ"א** (סימן רמ"ט ס"ב) שכתב - וסעודה שזמנה ערב שבת, כגון ברית מילה או פדיון הבן, מותר, כן נראה לי וכן המנהג פשוט. וה"ה סעודת פורים שזמנה ערב שבת.
יח. עיין **בא"ר** (סימן קפ"ה סק"ד), משינ"ב (שם סק"ו), **פ"מ"ג** (סימן צ"ט א"א סק"ג).
יט. עיין **במג"א** (סימן קפ"ה סק"ג), **משינ"ב** (שם סק"ו).
כ. **במנוקי או"ח** הביא את דברי **המור וקציעה** להיעב"ץ שזמנה למה לא יאמרו כן לכתחילה, ודעתו לומר כן, ועוד כתב שכן מפורש **במהרי"ל** בהל' פורים, וע"ש שהביא עוד שנהגו כן.
כא. **הרמ"א** (סימן תרצ"ו ס"ח) כתב שנהגו היתר בפורים בלבישת כלאים דרבנן, וי"א דאסור, אבל המנהג כסברא הראשונה.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ל

אור 'יסוד אבא' נפתח בהארה בלתי התלבשות ◊ המשכת 'יסוד אבא' ברזא דברוך עד מלכות ◊ אור 'יסוד אבא' מאיר ברזא דמשה בהתגלות ◊ רזא ד'פתחיה' שנעשין ז'וין אחד ◊ שורש 'יסוד אבא' הוא התורה, המטהר המרירות ◊ לעשות בתחתון ולרמוז בעליון ◊ התגלות 'מרדכי' בשפע בהתרחבות גדול אין שיעור ◊ סוד ה'כתר' בביסוס בימי פוריא ◊ שער החמישים מקום שאין שם פגם ◊ גילוי 'יסוד אבא' אב הרחמן בהארה נפלאה ◊ בזכות הפורים והביסוס מתגלה 'יסוד אבא' ◊ גדולת ימי הפורים ◊ בספרי רמזתי רזין ורזי רזין

ביהודים (אסתר ד ז), בסוד ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד (במדבר כד כ), שכן שער נ'וין בסוד כתר, ושער מ"ט בסוד אחרית, שמשם ינק ע"י עונות, ורצה להתגאות לעלות עד ראשית, ואבד האחרית על ידי מרדכי.

גילוי 'יסוד אבא' אב הרחמן בהארה נפלאה

ואתה אחי תשכיל שהתורה הוא יסוד אבא המכוסה, שכן יסוד אב הרחמים מכוסה על ידי התורה, כי תורה אמת כתיב בה (מלאכי ב ו), וכל מה שעולין מעולם ועד עולם הן הנשמות והן התפלות יותר מדקדקן עמהם, ובכל עליה דיקדוק הדין קשה מאוד, אבל בעת עמידות אבי"א דהיינו בעת הכרחי לעסוק בעוה"ז לעלות הניצוצין משם, על אלו הניצוצין הרחוקים נתגלה יסוד אבא אב הרחמן בהארה נפלאה, ורחמיו על כל מעשיו לדון לכף זכות, כדי להחזירו לבל ידח ממנו נדח (ש"א יד יד), וזהו סוד מרי דכי המטהר המרירות, בסוד רב חסד מטה כלפי חסד (ר"ה יז), טוב פעם הכל העולה מרדכי"י אסת"ר כמבואר בספר ברית כהונת עולם (מאמר הסתר אסתר פ"י) עיין שם היטב, וכן בהצטרפות יהיה למזל ונקמה, בסוד יו"ד פעם וי"ו עולה סמך, ה' פעם נ'וין עולה ר"ן, וא"ו פעם קו"ף עולה ת"ר, הפ"ה עולה כ"ה, סך הכל מרדכי"י אסת"ר, ששורשם בסוד מגלה מזל של כל הדברים, ואין לך עשב מלמטה שאינו מאיר בסוד מזל, והן הן דבר יהוה, וצריך להעלות חיות ואותיות של כל הדברים שנתהו מדבר יהוה, ולהמשיך מזל ונקמה לטהר אותם ולנקות אותם, וכל התגלות אור יסוד אבא הזה הוא על הנדחין לבל ידח ממנו נדח, וכל הרחמנות הזה הוא בעת עמידות אורת אבי"א לברר הניצוצין, אבל בעת חזרת פ"ב נתכסה האור הזה ודיקדוק הדין הוא ביותר.

זכות הפורים והביסוס מתגלה 'יסוד אבא'

והקב"ה עשה עמנו נס על ידי זכות פתחיה הפותח שערי רחמים, שאחריתך ישגא מאוד, ובזכות פורים ומגלה ומשלוח מנות ומתנות, והביסוס עד שיתרחב דעתו בשמחה ויצא מדעתו, אזי ממשיכין התגלות יסוד אבא הזה ורחמיו המרובים בהתגלות גם לעת פ"ב אף לעתיד שנוכל לעלות מעולם ועד עולם בלי עיכוב.

גדולת ימי הפורים

וקבלנו שבימי הפורים יוכל לעלות נשמה קטנה להיכל של צדיק מופלא בלי שום מעכב, וכן עולין כל התפלות לכתר בלי עיכוב, וזהו ואחריתך הקטנות ישגא מאוד אף בעת הגדלות, ולזה אחר הנס נשתנה שמו פתחיה הפותח כל השערים בלי שום עיכוב להעלות כל מה שנעשה בקטנות בלי שום דיקדוק הדין, ולזה הדר קבלוה בימי אחרשורש (שבת פח). בהתגלות אור הרחמים, שלא לדקדק כל כך בעת עלותו לראות פני ה'. קבלתי בלחישת כל זה, ונעשיתי הולך רכיל מאהבת ישראל.

בספרי רמזתי רזין ורזי רזין

פתחתי לך כנקב סידקת כי יש בזה רזי דרזין, ומזה תדע אחי שבכל ספרי רמזתי רזין ורזי רזין ענינים עמוקים ונסתרים ופתוחים הם להחפצין בחברתינו ודבוקים בנפשנו והכסיל בחושך הולך.

פני זקן שקלים מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ומשא ומתן ולי"ט מלאכות שעיקרן לברר בחינות אחרונים, כמבואר בדברי מרן ביעץ חיים (שער מ"נ ומ"ד דרוש ג), והן הן בחינות יסוד אבא שיוצא לחוץ, אותיות התורה שנתפזרו בכל הדברים שבעולם, וכשהצדיק עוסק בהם ביחודים מקרב הגאולה ומוחה עמלק מר המות.

לעשות בתחתון ולרמוז בעליון

יודוע ממרן אלקי רבינו ישראל בעש"ט שכל אדם מישראל צריך לעסוק בכל לי"ט מלאכות, לעשות בתחתון ולרמוז בעליון, ושאלו לו מי שעוסק בתורה ואין דרכו במלאכה מה יעשה, והשיב שצריך לכוין בעת עוסקו בתורה בענין המלאכה לתקן בחינות מלאכה זאת בשורשו, וכן בעוסקו בתורה בענין מו"מ יכוין להעלות האותיות שבכל מו"מ שבעולם, ובזה ט"ל תורה מחייהו (כתובות קיא:), כטעם מטל השמים רזא דדעת, ובזה פרשנו במה שמסיים המשנה (שבת עג.) 'הרי אלו אבות מלאכות ארבעים', היינו מה שלמדת הזורע והחורש והקוצר וכיוצא הן הן אבות מלאכות טל תורה.

התגלות 'מרדכי' בשפע בהתרחבות גדול אין שיעור והתגלות הזה בסוד מרדכי בסוד 'ראשיתך מצערי', שכן בחינת הראשית לעם ישראל להשיג סוד שער החמישים אין, הוא בסוד מצער, בהכנעה יתירה ובביטול המציאות אין ממש, מה אפר ועפר, ועל ידי הביטול הזה משיגין בחינות ראשית שאין שם שום פגם, וממשיכין משם השפע בהתרחבות גדול אין שיעור, כמו שביאור אור ענינו כשצריך לאש מחפשיך באפר (עיין ב'ידגל מחנה אפרים' ריש פ' צו בשם המגיד).

סוד ה'כתר' בביסוס בימי פוריא

ובאמת מבחינה זאת היו יכולין אף הרשעים לזון ולהינות משם, כיון שאין פגם מגיע לשם, כמו שביאור מרן אלקי על סוד 'דרך ארץ פלשתים' (שמות יג יז, ועיין בהיכל הברכה שם), והוא סוד 'כי כן יסד המלך על כל ר"ב בית"ו' (אסתר א ח) סוד כת"ר, 'לעשות כרצון איש' זה מרדכי, ו'איש' זה המן (מגילה יב), וכשהגיעין לשם בביסוס בימי פוריא, לא ידע בין ארור לברוך, כי שם הארור ברוך, ואין שם פגם הרע, אבל הרשעים כשרוצין לעלות ולינק משם, אי אפשר להם ביטול, כי הם הבל וריק אין בהם ממש, ואי אפשר להם הביטול והכנעה, כי יהיו כלא היו, ולכן מתגאין ועולין.

שער החמישים מקום שאין שם פגם

ומזה תדע אחי גודל פגם הגאווה, עד שגרים המשך גלות המר הזה, שרשעים יונקין ממקום שאין שם פגם על ידי גאותו של ישראל שניטלה מהם וניתנה לרשעים פוקרים וכופרים. וזה המן הרשע נתגאה לעלות לשער החמישים למקום שאין פגם, בסוד 'עץ גבוה חמשים' (אסתר ה יד, עיין ב'כתם אופיר' שם), ובסוד 'צ"ר כ"ל היהודים' העולה כתר, ששם נצטרין ונתקשרין כל היהודים באחדות אחד, קטן וגדול שם הוא (איוב ג יט), השוה ומשוה קטן וגדול, וזה העולם נקרא כל ישראל, כמבואר בספר רבינו אלימלך (ריש פ' דברים ד"ה עוד בפסוק הני"ל), כללות ישראל שאין שם פגם, ושם שוין הכל במעלה אחת, ועל ידי המן הרשע עלו ישראל לבחינת זאת למקום שאין שם פגם, והרשע הזה רצה לאבד גנוזי המלך אשר

אור 'יסוד אבא' נפתח בהארה בלתי התלבשות [אתה במסכת שקלים (פ"ה מ"א) 'פתחיה, זה מרדכי, והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגא מאוד' (איוב ח ז)], 'ראשיתך מצער' מרד' הכפל פת"ח, 'כי' הוא החצי של י"ה, ששורש מרדכי מתרין מזלין נצר ונקמה, וסוד מר"ד מימ"י קד"ם מזל ונקמה, וסוד 'כי' כ"ף יוד, ח' פעם י"ה סוד ח"י"ה מזל נצר, ועצם שם י"ה רזא דתרין כתפין תרין עיטרין הנמשכין מנצר ונקמה, והיה בחינתו מסוד 'רדס' תרדמה דבבל, ואחר הנס זכה שבחינתו לא יתבטל אף בעת חזרת אורת פ"ב, ואז נשתנה שמו פתחיה"ה, שכן שורש שם י"ה בחכמה ברזא דיסוד אבא חכמה י"ה, אשר נפתח אור הזה בהארה בלתי התלבשות פתוח לכל המקבלים ממנו, 'ואחריתך' רזא דאחרונים, 'ישגא מאוד' אף בעת חזרת פ"ב.

המשכת 'יסוד אבא' ברזא דברוך עד מלכות

ורזא דפתחיה מרדכי, ברזא 'ברוך יהוה המברך לעולם ועד', שהוא המשכות יסוד אבא ברזא דברוך עד מלכות ויעודא דכלא (זח"א לד.), וסודן מסוד ז"יין הבלים דפנים ואמת דארץ, ונמשכין ליסוד דאמא הנעשה דעת דזעיר ז"יין הבלים, ומשם נמשכין למלכות לבת אש להבת שלהבת ז"יין הבלים להחיות נפש כל חי, וסוד שלשה פעם ז"יין הבל הוא מרדכי"י פתחיה"ה, שכן מדת ואמת שורש הדעת ש"ע נהורין הנימשך מרדכי"א עד מלכות על ידי יסוד דאבא שביל עליון, 'ברוך יהוה המברך לעולם ועד' מרדכי"י פתחיה"ה.

אור 'יסוד אבא' מאיר ברזא דמשה בהתגלות

ורזא 'והיה ראשיתך מצער', בסוד חזרתה פ"ב שנעשית נקודה אחת ברזא דמר"ד נקודה ד' פעמים אני, אני אני הוא אני אמית ואחיה ואני ארפא (דברים לב לט), ד"פ אני רזא דמר"ד, שכן כלב קרא עצמו מר"ד שמרד בעצת מרגלים שלא רצו בחזרת פנים בפנים בהגדלות ארבע פרצופים דמלכות, כי בעת עמידות אבי"א מאיר יסוד אבא רזא דמשה בהתגלות, ולזה מאנו בארץ ישראל, והיה זה טעות, כי בעת מחיות עמלק כי יד על כס יה, יאיר יסוד אבא בנס מפורסם אף בחזרת פ"ב, בסוד פתח רזא ד' פעמים אני, ד"פ אי"ן, כי בהתקשרות מדת אני לאין, יתפרדו כל פועלי און בביטול הקליפות לגמרי.

רזא ד'פתחיה' שנעשין ז'וין אחד

'ואחריתך ישגא מאוד', סוד אחרונים, הם שתי כתפת חוברת מפחד הקליפות כמבואר בזוהר הרקיע (וארא על דף כז ע"ב), ורזא דתרין כתפין הם ב"פ י"ה, בסוד 'כי' דמרדכי המגדיל אחרונים רזא דבי פעמים י"ה, תרין כתפין תרין עיטרין דח"ו"ג, עד שבחזרת פ"ב ברזא דפתחיה נעשין שניהם אחד ולא ניכר בין חסדים לגבורת, ברזא דדעת עליון דמשה, שעליו נאמר אשר לא כרעים (ויקרא יא כא), שאין שם הכרעה כוליה ימינא, ואז ניגדלו האחרונים ואחריתך ישגא מאוד, אמן.

שורש 'יסוד אבא' הוא התורה, המטהר המרירות ושורש יסוד אבא ידוע שהוא התורה, ויסוד אבא שיוצא לחוץ מיסוד רחל בסוד מרדכי מר דכיא המטהר כל המרירות של עוה"ז, והן הן אותיות שנפלו בכל עסקי עוה"ז בדומם צומח חי וצריך להעלותם, וכל עניני עוה"ז מאכילה ושתייה

עטרת תפארת

עבודות וסיפורים מרבותינו ז"ל

הרה"ק רבי יעקב קאפיל בן רבי קלונימוס קלמן ליקווער זצ"ל ט"ו אדר ראשון תקכ"ט

מזד השיב לו זקני זצ"ל, בקשתי מאדוני שגלגל לביתי בהראנדע שאני מחזיק ממנו, ושם אראך מאיזה ענין נותן לי הקדוש ברוך הוא שאוכל לתן כל כך צדקה, ולא הראנדע שלך שנה כל כך, אלא שהקדוש ברוך הוא בעצמו נותן לי עבור שאני חפץ לעשות צדקה לכל באי עולם. מזד אמר לו האדון פן אעשה, ושניהם נרדו מהמרקבה והלכו להראנדע. **זקני זצ"ל** אמר להאדון, נלכה לבית קטן שאצל הראנדע מה שעומד שם היי"ש שלי, **זקני זצ"ל** קבל פלי המחזיק לערך שלשה טעף, ונתן לתוכה יי"ש מהחבית והפלי היה מלא ונדוש, וזקני אמר להאדון קח הגראט בתוך הפלי, וראה כמה גראט מחזיק היי"ש הזה, והאדון אמר שהיי"ש מחזיק שלשים גראט כמשפט כל היי"ש שבעולם, ואחר זה אמר זקני להאדון שפך מהפלי כנגד חצי מה שיגש בהפלי ותמלא הפלי הזאת במים עד שתהיה מלא כמו שהיתה מקדם, וכן עשה האדון. ואמר לו זקני עוד הפעם, קח הגראט ותשים לתוך הפלי הזה עוד הפעם הזה ותאמר לי כמה גראט מחזיק היי"ש עתה אחר שנתת המים, וכן עשה האדון, וזקני שאלו כמה גראט מחזיק היי"ש עתה, ואמר לו שלשים גראט כמו מקדם. וכן עשה זקני זצ"ל כמה פעמים, עד שהיי"ש שהיה בפלי לא היה צריך להיות אלא מים לבד, אף על פי כן היה מחזיק אף בסופו שלשים גראט ולא נחסר שום גראט.

האדון התבהל מענין הזה, ועל שהיה בעצמו רואה ענין נפלא בזה, מזד השתחנה האדון לפני זקני זצ"ל ובקש ממנו שימחול לו מה שצער אותו בדבר הזה. והאדון אמר לו, עתה אני יודע גברור שאין אתה נותן צדקה ממעות שלי, אלא הקדוש ברוך הוא בעצמו נותן לך עבור שאתה איש קדוש, ועתה אם גבוא אצלי האיש הנ"ל לשכר הראנדע שלך או אפלו איש אחר ואפלו יתן לי אלפי אלפים קערבלין לא אשמע לו, כי הנחמה והצלחה שלך הוא מאת הקדוש ברוך הוא בעצמו, ומה לי עליך שאתה נותן צדקה כל כך, עד כאן. וכן היה מתנהג אדוני אבי זקני הרב הגאון הקדוש **רבי יעקב קאפיל זצ"ל מליקווע** כל ימי חייו. והשם יתברך גרב רחמיו וחסדיו ונדיבותו כל ימי בדבר הזה, ויהיה לי גם כן חלק בשאר מדות טובות ומעשים טובים שהם לרצון לפני יוצר בראשית.

זקן ביתו אבות פ"א מ"א אופן ב'

זצ"ל תכף ומזד יושב אצלו על המרקבה, ולא היה נוסע לביתו כי נרא ממנו שמה יהיה פחיתות לפני **זקני זצ"ל**, רק שהיו נוסעים בדרכי כפר עצמו הנה ונהנה. והנה אמר האדון ל**זקני זצ"ל**, בקשתי ממך שלא יהיה לך תרעמת עלי על כל מה שאני אדבר לך. **זקני זצ"ל** השיב לו תכף חס ושלום, וכל מה שאתה אומר לי אעשה לך. והתחיל לדבר עמו שאיש אחד עשיר גדול היה אצלי, ואמר לי שרוצה לשכר ממני הראנדע והמקס מה שאתה מחזיק ממני, ואמר לי ראה מה שרבי קאפיל מפזר מעותיו לאנשים דעלמא אין לשער, ועוד שהוא נותן לאכל לכל באי עולם בין לעניים ובין לעשירים בכל יום יום לערך מאה אנשים, ועל שבת כול להיות בלי מעות כלל אף שנה פרוטה אינו מקבל מהם, וחוף מזה שנותן לעניים דעלמא מעות גם כן אין לשער, ראה אתה בעצמך שכל זאת אין לו אלא מהראנדע שלך, ואתה מקבל ממנו חמשה מאות קערבלין לכל השנה עבור הראנדע והמקס שלך, ואני יודע שהוא שנה חמשה אלפים קערבלין, וכן אני אתו לך, וכל זה אמר לי האיש הזה שהיה אצלי, רק שאני מפיר אותך שאתה איש אמת, וכן שמעתי מכל העולם שאתה איש אמת, לזה בקשתי ממך תשובה לדברים הללו.

שמעתי מאדוני אבי מורי וכבי שליט"א ששמע מהרב הצדיק החסיד הנשיש מורנו הרב **שמעון מעיר ירוסלב זלה"ה** שזקני הרב הגאון הצדיק **רבי יעקב קאפיל מליקווע** היה מתנהג תמיד בדרכי הכנסת אורחים כמו שכתבתי לעיל. ובזה הלשון שמעתי מפיו הקדוש, שזקני **רבי קאפיל זלה"ה** היה מקניס בכל יום כל האנשים שהיו עוברים ושבים שם, בין עניים ובין עשירים, והיה כול להיות שהיה יום שהיו יושבים אצלו סביב לשלחנו לערך מאה אנשים ואפשר עוד יותר, והיה נותן להם כמה מאכלים טובים וכמה משקאות, וכל זה בלי מעות. והנה מחזיק מאדון שלו מקס אצל הראנדע, והנה מחזיק משרת להמקס, והנה אמר למשרת הזה שלא לעבר שום בר ישראל מעולם עד שיאמר לו שצריך לתן בעד המקס שני קערבלין, ואם האורח ישמע כך מסתמא יצק, ותאמר לו מה אעשה כך צנה לי בעל הבית שלי, ומסתמא גבוא לכאן אצלי, ועבור זה יהיה לי אורחים בכל יום בין לחל בין לשבת. וכן היה דרכו תמיד כשבאו האורחים אצלו היו מתחילין לצעק בקול גדול למה אתה רוצה שני קערבלין בעד המקס, אחר שאני צריך לתן אלא שנים או שלשה צל פשוט. ותכף כששמע **זקני זלה"ה** מן האורח הדברים האלה, תכף ומזד היה

אומר לו בפנים צוחקות 'ברוך הבא', חלילה לי מעשות בדבר הזה, אלא שאני רוצה שאתה תסעד אצלי. לפעמים היה מבקש הרבה פעמים לאורח והיה אומר לו בכח גדול שלא לסע מאצלו בשום אופן עד שיאכל אצלו. ולא קבל משום אדם בעולם שום מעות עבור אכילה ושתיה שהיה נותן לאורחים בין לעניים ובין לעשירים, וגם עבור המקס לא היה מקבל משום בר ישראל בעולם, והיה כול להיות שעל שבת קדש גבואו אצלו אורחים בין עניים ובין עשירים לערך חמש מאות אנשים ואפשר עוד יותר, וכן היה מנהגו כל ימיו.

למים בא אצלו האדון שלו שהיה מחזיק ממנו הראנדע והמקס, והאדון שלו היה נרא ממנו מאד, כי היה יודע שהוא איש קדוש, וכן שמע מכל העולם שהוא איש קדוש, ופעם אחת בא אצלו האדון והוא במרקבה שלו, ונעמד לפני הראנדע והיה קורא לזקני אצלו לחוף, והנה אמר לו בפחד גדול, בקשתי ממך איש קדוש שתלך עמי לביתי, כי צריך אני לדבר עמך דבר סתר. והנה זקני

קהל 'עטרת שלום' קאמרנא

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פנייה"ק ירושלים תרנב"א

לעשות אותם ימי משתה ושמחה

הננו להודיע לכל קהל הקודש כי לכבוד יום הפורים יערוך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ה'שלחן הטהור - משתה היין' בשירה וזמרה בתופים ובמחולות בעצם יום הפורים יום רביעי ט"ו באדר פורים דמוקפין ותיכף לאחר תפילת מנחה בהיכל בית המדרש הגדול זמן תפילת מנחה בשעה 4:30 עד ... דלא ידע אכריא/אכ"ן כוריס תהלות הקהילה